

[NE TIK] VAIKŲ ŽAIDIMAI – ERDVĖ AUGTI IR PAŽINTI

Pranešimų santraukos

Dalia Nasvytienė

ŽAISTI – NEŽAISTI: KĄ SUPERMAMOMS PASAKYTŲ KLASIKAI?

Žaidimo tema nuo seno domino įvairiausių profesijų žinovus (antropologus, pedagogus, psichologus, gydytojus, kultūrologus) ir, žinoma, vaikų tėvus. Pasiūlyta daug koncepcijų, kaip ir kodėl žaidimas svarbus vaiko raidai. Šiuo metu plečiamos žaidimo erdvės ir amžiaus ribos – kuriami suaugusiųjų žaidimų klubai, aktyviai pritaikoma mokomoji žaidimo paskirtis. Žvelgiant iš tokios perspektyvos, verta dar kartą prisiminti klasikinės ir diskutuotinas tiesas apie žaidimą (remiantis D.Winnicott'u, S.Freud'u, L.Vygotsky'iu ir kt.).

Milda Brėdikytė, Pentti Hakkarainen

KĄ SLEPIA MENAMAS VAIKŲ ŽAIDIMAS?

Pranešime, remiantis kultūrine-istorine psichologijos teorija, aptariamas menamas ikimokyklinio amžiaus vaikų žaidimas ir ryškinama jo svarba. Mokslininkams pastebinti, kad šio tipo žaidybinė veikla apskritai nyksta iš vaikų gyvenimo (pvz., Singer ir kt., 2008), yra diskutuojama, kaip suaugęs (pedagogas, tėvas) gali paskatinti vaikų menamą žaidimą. Pabrėžtina, kad suaugusio intervencinės strategijos yra svarbios, nes išplėtotas menamas ikimokyklinio amžiaus vaiko žaidimas padeda formuoti bendriesiems gebėjimams, kurie yra sėkmingo mokymosi pagrindas.

Roma Jusienė

KADA TĖVAMS PER SUNKU TIESIOG PAŽAISTI DRAUGE SU VAIKU?

Konsultuojant tėvus dėl vaikų elgesio ar trikdančių vaiko emocinių reakcijų, neretai atrodo, kad užtenka paprastos rekomendacijos: tiesiog daugiau žaiskite su vaiku. Žaidimų terapiją namuose – bent pusvalandį kartą per savaitę žaisti su vaiku taip, kaip norisi jam (ne tėvams!) – siūlė ir vaikų psichoterapeutas G.Landreth'as, matydamas didelę tokių žaidimų naudą. Betgi lengva pasakyti – tiesiog pažaiskite... Tėvams, pasirodo, ypač kai kuriems, tai labai sunku padaryti. Pranešime, pasitelkiant atliktų tyrimų rezultatus bei praktinius psichoterapinio darbo pastebėjimus ieškoma atsakymo į klausimą, kodėl kai kuriems tėvams laisvai žaisti su vaiku ar prisijungti prie žaidžiančio vaiko gali būti pernelyg sunki ir sudėtinga užduotis.

Goda Bačienė

KOVA UŽ INDIVIDUALUMĄ ŽAIDIME IR KASDIENYBĖJE

Pranešime bus aptariama žaidimo svarba vaiko savivertei, pasitenkinimui santykiu su tėvais. Koks tėvų elgesys trikdo žaidimą? Vaikų prieštaraujančio elgesio prasmė. Vaizdo įrašų naudojimas tėvų konsultavimui.

Vaida Kalpokienė

ŽAIDIMAI PSICHOTERAPEUTO KABINETE: KOKIOS ERDVĖS REIKIA VAIKUI?

Šis pranešimas apie vaikų psichoterapijai/konsultavimui tinkamą kabinetą. Bus kalbama ne tik apie priemones, bet apie kabinetą kaip erdvę būti vaikui ir naudotis pagalba. Apie tai, kaip vaikų psichoterapeuto darbe vaikas naudojasi visa erdve ir jį „gydo“ ne vien žaislai, bet visas kabinetas. Bus dalinamasi atradimais, kaip vaikas naudojasi visais dalykais kabinete padėdamas sau ir kurdamas santyki.

Lauryna Rakickienė, Monika Skerytė-Kazlauskienė,

KAIP LAISVAS ŽAIDIMAS PARUOŠIA MOKYKLAI IR GYVENIMUI?

Tėvams, besirūpinantiems vaikų ateitimi, svarbu, kad vaikai tinkamai ir laiku įsiliėtų į ugdymo sistemą ir pasiektų geriausių, kokių tik gali, rezultatų mokykloje. Darželis, kur vaikai „tik žaidžia“, gali atrodyti nepakankamas pagrindas vaiko tolesnei sėkmei mokykloje ir gyvenime. Tačiau psichologijos mokslas pateikia vis daugiau įrodymų, kad laisvas žaidimas vaiko pažintinei, socialinei ir emocinei raidai yra itin svarbus: joks struktūruotas mokymas nesuteiks ikimokyklinukui to, kas žaidžiant vyksta, atrodytų, savaime. Pristatymo tikslas – apibendrinti ir glaustai pateikti mokslinius tyrimus, atskleidžiančius ypatingą laisvo, nevadovaujamo žaidimo svarbą ikimokyklinio amžiaus vaiko gebėjimų ir kompetencijų vystymui. Ar gali būti, kad laisvas žaidimas su kitais vaikais – tai geriausias išsilavinimas, kurį vaikas gali gauti prieš mokyklą?

Inga Bružienė (UAB JANIDA vadovė), Vaiva Gradauskienė, Kamilė Borkovskienė

UGDOMIEJI IR TERAPINIAI ŽAISLAI, JŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS

Pristatysime šviesos lentas, darbą su jomis, remiantis Regio Emilia ankstyvojo ugdymo sistema, pateiksime pavyzdžius, kaip jas kūrybiškai panaudoti. Supažindinsime ir pademonstruosime kinetinį smėlį, piešimą smėliu. Papasakosime, kaip galima užsiauginti gyvus drugelius ir kuo jų auginimas, stebėjimas naudingas vaikams. Aptarsime kitų žaislų ir žaidimų panaudojimo galimybes vaikų ir paauglių psichoterapijoje.

Rasa Ragauskaitė Driukienė

LAISVAS-KŪRYBINIS ŽAIDIMAS VALDORFO DARŽELYJE

Ikimokyklinėje Valdorfo pedagogikoje laisvas-kūrybinis žaidimas laikomas viena svarbiausių vaiko veiklų pirmajame septynmetėje. Pranešime bus pristatyta beveik šimtą metų siekianti pedagoginė šios srities patirtis. Bus paliesta nūdienos problematika, susijusi su laisvu - kūrybinio žaidimu ir jo vieta šiuolaikinių vaikų gyvenime.

Rita Bieliauskienė

KLAUSOS VYSTYMO REALIJOS (ŽAIDIMŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS)

Auganti karta mažiau jautri garsui, blogomis klausomis patiria daugiau neigiamų akustinių dirgiklių, garso ekologijos stygių, emocijų, etinių, estetinių iššūkių. Problema reikšminga, nes vaikams augant būtina vystyti jautrumą akustinei sferai, suvokti garso ekologiją, išvystyti psichofiziologines galias tiksliai girdėti, intonuoti, suvokti garso pozityvią raišką. Probleminis klausimas: ar galima dirbant su ankstyvojo amžiaus vaikais problemą spręsti panaudojant žaidimus? Seminare siekiama atskleisti: 1) kaip ankstyvame vaiko amžiuje panaudoti žaidimus, kurie padėtų išvystyti vaiko psichofiziologines galias, lavintų klausos gebėjimus (iki labai geros); 2) žaidimų metu formuojamas galimybes vystyti muzikinę klausą. Naratyvinio tyrimo objektas – žaidimai, kurių metu sprendžiamos klausos vystymo realijos.

Rima Breidokienė, Ieva Salialionė

VAIKŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMAS ŽAIDIMŲ PAGALBA

Žaidžiant kartu su vaikais galima ugdyti įvairias vaikų kompetencijas: mokyti geriau suprasti save ir kitus žmones, pažinti savo ir kitų emocijas, geriau sutarti su vaikais ir suaugusiais, mokyti priimtino elgesio normų, laikytis taisyklių, planuoti savo veiksmus, įveikti nesėkmes. Seminaro metu bus aptariami būdai, kaip vystyti šias kompetencijas žaidimų su vaikais metu. Pasakojimas bus iliustruojamas vaizdo medžiaga. Taip pat bus siūloma atlikti praktines užduotis.